

Kunnskapsdepartementet
Att. Eline Hagland
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Dato: 26.02.2009
Dykkar ref.: 200806828
Vår ref.: 2008/3712

Besøksadresse: Gimlemoen, Kristiansand
Direkte: 38142040
Faks:

Saksbehandlar:
Alf Holmelid
alf.holmelid@uia.no

Forslag om ein felles database for vitenskapleg publisering, Norsk Vitkapsindeks NVI - Høyring

Vi viser til dykkar brev datert 12. desember 2008 der UiA blir invitert til å komme med høyringsfråsegn til forslaget om felles database for vitenskapleg publisering. Det sentrale forskingsutvalet ved UiA diskuterte forslaget i sitt møte 18. februar og vedtok vedlagde fråsegn.

Med helsing

Alf Holmelid
forskningsdirektør

Forskningssekretariatet

Vedlegg Fråsegn om forslag til felles database for vitenskapleg publisering

Høring: Forslag om en felles database for vitenskapelig publisering – Norsk Vitenskapsindeks (NVI)

Det vises til brev fra Kunnskapsdepartementet (KD) vedrørende høring om Forslag om en felles database for vitenskapelig publisering – Norsk Vitenskapsindeks (NVI). Universitetet i Agder har lest rapporten med interesse, og har følgende innspill og kommentarer:

Etablering av Norsk vitenskapsindeks (NVI)

På bakgrunn av kravene til kvalitet og transparens som følger av innføringen av resultatbasert forskningsfinansiering ser Universitetet i Agder positivt på at det etableres en felles database for vitenskapelig publisering for universitet og høyskoler, helseforetak og forskningsinstitutter, og at alle institusjoner med finansiering knyttet til indikatorer for vitenskapelig publisering må ta denne i bruk. Etableringen av en felles database med informasjon om vitenskapelig publisering vil, som utvalget hevder, være et viktig og nødvendig skritt i retning av åpenhet, gjensidig innsyn og bedre datakvalitet for forskningspublisering. Vi forutsetter at NVI skal ta opp i seg både vitenskapelig publisering og formidling slik det praktiseres i dagens forskningsdokumentasjonssystemer Frida og Forskdok.

Nasjonalt system for forskningsinformasjon

Vi støtter utvalgets anbefaling om at NVI bør inngå i et nasjonalt system for forskningsinformasjon med flere formål enn å dokumentere vitenskapelig publisering. Det er imidlertid viktig at slik funksjonalitet utvikles i et nært samarbeid med de aktuelle brukerne slik at det blir et tjenlig system for den enkelte institusjon og den enkelte forsker

I U/H-sektorens rapporteringssystem er arbeidet med å dokumentere produksjonen dels organisert i tjenester med tilknytning til hver av de to systemene Frida og Forskdok, dels i tjenester og beslutningsprosesser som forholder seg til begge systemene på en gang. Det er mange aktører: KD, NSD, UHR, NIFU STEP, BIBSYS, USIT . En vesentlig oppgave for et nasjonalt system for forskningsinformasjon/NVI bør være å koordinere kvalitetssikring og rapportering av data, og å følge opp leverandører av bibliografiske datakilder (ISI, Norart, BIBSYS). Med etableringen av et nasjonalt system for forskningsinformasjon med nødvendig kompetanse blant annet innen bibliometri, antar vi at feltet blir bedre koordinert og mer oversiktlig.

NVI – utvikling/funksjonalitet

Utvalget peker på at systemene Forskdok og Frida i hovedsak dekker de samme funksjoner, og at 78% av den registrerte vitenskapelige publiseringen er gjort i Frida. På den bakgrunn anbefales det at NVI skal bygge på en omstrukturering og videreutvikling av Frida som nå eies av universitetene i Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø. Utvalget understreker at elementer i dagens Forskdok som er bedre utviklet enn i Frida må videreføres. Dette gjelder blant annet:

- utveksling av data og registre med biblioteksystemene
- felles database (ikke separat for hver institusjon)
- styringsform

Universitetet i Agder er ett av tre universitet som bruker Forskdok. UiA har tidligere vurdert overgang til Frida, men har avvendt den nasjonale utredningen på området. Universitetet i

Agder har ikke innsigelser til at Frida danner utgangspunkt for utviklingen av NVI, men forutsetter at vesentlig funksjonalitet i Forskdok blir ivaretatt i NVI. Vi forutsetter også at alle data – forskning, formidling, prosjektinformasjon – som i dag er lagret i Forskdok blir konvertert til Frida, og at denne konverteringen utføres sentralt med sentral finansiering.

Gjennom etablering av institusjonelle arkiv gis økt tilgang til norske forskningsresultater (open access). Universitetet i Agder bruker BIBSYS Brage som basis for sitt institusjonelle arkiv AURA. BIBSYS Brage er utviklet av BIBSYS for flere universitet og høyskoler. Et argument for valg av BIBSYS Brage for formålet var integrasjon og sammenheng mellom ulike BIBSYS produkter. Ved etablering av NVI må kommunikasjon mot åpne arkiv ha høy prioritet, målsettingen må være at forskeren kan lagre fulltekstdokumenter i åpent arkiv ved registrering i NVI.

Utvalget peker på behovet for felles kjøreregler og rutiner for registrering av publikasjoner. Det er viktig at brukerinstusjonene utarbeider disse i fellesskap. I den forbindelsen er det også ønskelig å se på struktur og tidsfrister i rapporteringssystemet som muligheten for å fryse data når de er kontrollert og om publiseringskanaler kan godkjennes fortløpende. Det oppleves som uheldig at fristen er ultimo oktober for det året som skal rapporteres.

Universitetet i Agder støtter forslaget om etablering av et utvalg knyttet til NVI for vurdering av uoverensstemmelser og tvilstilfeller i forbindelse med godkjenning. Erfaringsmessig oppstår det tvilstilfeller, og analyser gjort av rapportert materiale de siste årene viser at det er behov for ytterligere kvalitetssikring og lik vurdering på tvers av institusjonene.

Universitetet i Agder anser utvalgets drøftinger når det gjelder personvern, behandlingsansvar og informasjonsplikt som grundige og antar at anbefalt forslag om en forskrift til §12 i Lov om offisiell statistikk vil bidra til å sikre avlevering av bibliografiske referanser og opplysninger om institusjonstilknytning som er nødvendig for funksjonaliteten til NVI.

Organisering

Universitetet i Agder mener det er riktig å organisere NVI som et nasjonalt forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet som anbefalt. BIBSYS er et forvaltningsorgan under KD, og oppgaven kunne vært lagt dit, men ved å etablere NVI som et nytt organ sikres faglig uavhengig. Dersom driftsansvaret legges til UiO/USIT er det viktig å ivareta de hensyn som er påpekt av Universitets- og høyskolerådets utvalg for felles administrative systemer: ”Strategi, organisering og styring av de felles administrative IT-system i universitets- og høyskolesektoren”.

Erfaringen fra arbeidet med BIBSYS Forskdok gjennom 10 år er at god brukerkontakt er avgjørende for utviklingen av et godt system. Det er derfor viktig å finne strukturer som sikrer den løpende brukerkontakten – dvs. kontakten med forskere, bibliotek og andre superbrukere.

Finansiering

Etablering og drift av NVI bør finansieres gjennom direkte bevilgninger over statsbudsjettet. Etableringen av et felles nasjonalt system for vitenskapelig publisering handler om langt mer enn sammenslåing av to forskningsdokumentasjonssystemer. Det er et nasjonalt løft som tilfører nye kvaliteter av verdi for den enkelte forsker, forskersamfunnene, institusjonene, departementet og samfunnet rundt. Et slikt løft bør ikke baseres på spleiselag. Det gjelder også utvikling av andre produkter og tjenester innenfor det nasjonale systemet for forskningsinformasjon.